

Indeks jakości powietrza

Zdrowe Mazowsze to nasz wspólny cel. Zobacz, co możesz zrobić, by ratować naszą małą ojczyznę.

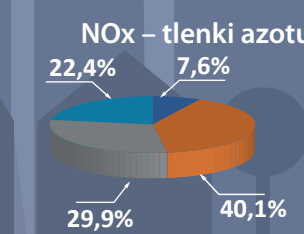
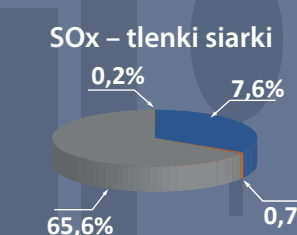
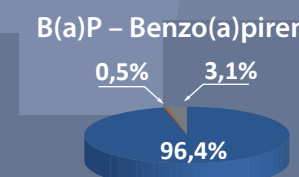
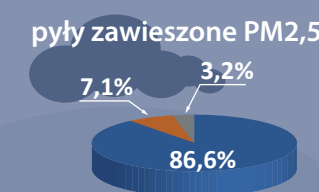
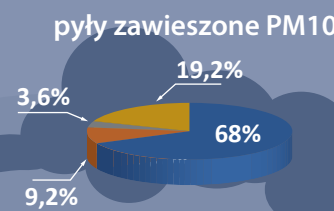
Smog jest podstępny – działa niezauważalnie w ludzkim ciele, prowadząc do śmiertelnych efektów, atakując serce, płuca i inne organy.

CO ZANIECZYSZCZA POWIETRZE NA MAZOWSZU?

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu odpowiedzialnymi za przekroczenia norm są:

- spalanie paliw w gospodarstwach domowych (złej jakości paliwa i nieekologiczne stare piece, tzw. kopciuchy),
- spalanie śmieci,
- w Warszawie również intensywny ruch samochodowy.

Źródła zanieczyszczeń w województwie mazowieckim i ich podział
(na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim - raport wojewódzki za 2023 rok)

- Gospodarka komunalno-bytowa
- Transport drogowy
- Emisja punktowa
- Hałdy i wyrobiska
- Inne źródła

Powietrze, którym oddychamy, jest zanieczyszczone. Zawiera substancje, które zagrażają naszemu życiu i zdrowiu. Atakują układ krwionośny i oddechowy, zwiększają ryzyko zachorowania na nowotwory płuc, gardła czy krtani, prowadzą do wielu innych chorób, a w następstwie do przedwczesnych zgonów. Narażają dzieci na silne alergie i konieczność przyjmowania leków od najmłodszych lat. Pogłębiają złe samopoczucie osób starszych.

Powoduje konieczność zmiany naszych codziennych nawyków. Zamyka nas w domach, gdy na dworze świeci piękne słońce. Prognozom pogody coraz częściej towarzyszą ostrzeżenia – nie tylko związane z niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi, ale również z jakością powietrza. Indeksy jakości powietrza są alarmujące. Szczególnie niebezpieczne są najdrobniejsze frakcje pyłu, tzw. **pył zawieszony PM2.5**. Szacuje się, że z powodu długotrwałego narażenia na jego działanie **życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze o około 8 miesięcy**. W Polsce – **nawet o 10 miesięcy**, gdyż zanieczyszczenie w naszym kraju jest większe niż w pozostałych krajach UE. Co to oznacza?

SMOG ZABIJA. SMOG OBNIŻA JAKOŚĆ ŻYCIA.

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

35 mld złotych
łączna wartość rocznych kosztów zdrowotnych dla Mazowsza

KTO PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZŁY STAN POWIETRZA? – MY WSZYSCY. KTO MUSI PODJĄĆ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA? – MY WSZYSCY.

Dane prezentowane podczas Kongresu Czystego Powietrza w Warszawie, w marcu 2023 r.

JAKIE SĄ SKUTKI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA?

zdrowotne:

zanieczyszczenie powietrza wywołuje krótkotrwałe ostre objawy chorobowe, ale również choroby przewlekłe, często nieuleczalne, bezpośrednio zagrażające życiu lub skracające jego długość

przyroda:

- choroby zwierząt i roślin
- zmniejszenie różnorodności biologicznej

gospodarka:

- koszty opieki zdrowotnej
- zmniejszona produktywność pracowników
- zniszczenie infrastruktury

rolnictwo:

- zmniejszenie i straty plonów
- zakwaszenie gleb
- choroby roślin

atmosfera i klimat:

- zmiany klimatyczne
- kwaśne deszcze
- dziura ozonowa
- smog

SMOG

To nienaturalne zjawisko atmosferyczne spowodowane nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza, powstające przy bezwietrznej pogodzie i dużej wilgotności. Jego powstawaniu sprzyja ukształtowanie powierzchni (doliny) i zwarta zabudowa. Powietrze jest wtedy zamglone i miewa nieprzyjemny zapach. Szczególnie źle smog znoszą dzieci, seniorzy, alergicy i ludzie z chorobami układu oddechowego. Główną przyczyną smogu jest niska emisja. **NISKA EMISJA** to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z sektora komunalno-bytowego (domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla i drewna odbywa się w nieefektywny sposób) oraz z transportu spalinowego.

Program „Czyste powietrze”

Dla kogo?
Dla właścicieli i współwłaścicieli jednorodzinnych domów mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych posiadających wyodrębnioną księgę wieczystą.

Na co?

- ✓ wymianę kopciucha, czyli nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe na nowy efektywny i ekologiczny kocioł,
- ✓ modernizację instalacji grzewczej,
- ✓ ocieplenie budynku,
- ✓ wymianę okien i drzwi,
- ✓ zakup rekuperacji, czyli wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- ✓ montaż instalacji PV, czyli instalacji fotowoltaicznej (paneli słonecznych).

1. **Czy ja mogę dostać dofinansowanie do nowego ogrzewania domu?**
2. **Czy ja mogę dostać dofinansowanie do ocieplenia domu?**
3. **Czy ja mogę dostać dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznej?**
4. **Kiedy i jak mogę złożyć wniosek o dotację w programie czyste powietrze**
5. **Do kiedy muszę dokonać wymiany systemu grzewczego?**
6. **Jakie przepisy dotyczą mnie już teraz?**
7. **Co to jest audyt energetyczny i ile kosztuje?**
8. **Czy mogę otrzymać preferencyjny kredyt na sfinansowanie modernizacji energetycznej mojego domu?**

NA TE I INNE PYTANIA ODPOWIEDZI UDZIELI GMINNY PUNKT INFORMACJI CZYSTE POWIETRZE

Gmina Brańszczyk
Urząd Gminy Brańszczyk
ul. Jana Pawła II 45
tel. 29 5929310, 29 6794040
sekretariat@branszczyk.pl

Gmina Długosiodło
Urząd Gminy Długosiodło
ul. Kościuszki 2
tel. 29 6423671, 29 6423650
gmina@długosiodlo.pl

Gmina Rząśnik
Urząd Gminy Rząśnik
ul. Jesionowa 3
tel. 29 5929260 w. 268
ekodoradca@rzasniki.pl

Gmina Somianka
Urząd Gminy Somianka
ul. Armii Krajowej 4
tel. 29 7418790, 29 7418796, 29 7418883, 29 7418884
gmina@somianka.pl

Gmina Wyszków
Starostwo Powiatowe w Wyszku
Wydział Środowiska i Rolnictwa
ul. Zakolejowa 15A
tel. 29 7435971, wew. 216
gmina@wyszkow.pl

Gmina Zabrodzie
Urząd Gminy Zabrodzie
ul. Reymonta 51
tel. 29 6423193
urząd@zabrodzie.pl

2023		
Gmina	Wymienione kotły	Poniesione koszty (PLN)
Brańszczyk	29	785 841
Długosiodło	23	1 173 178
Rząśnik	17	760 805
Somianka	0	30 000
Wyszków	18	574 297
Zabrodzie	17	575 054
Powiat Wyszkowski Razem	104	3 899 175

Dane na podstawie Platformy sprawozdawczej POP województwa mazowieckiego <https://mazowieckie.raport-pop.pl/Wiz/Wykresy/div/money/sum/2023> (dostęp 06.09.2024 r.)

Programy i uchwały dot. ochrony powietrza

od 11.11

można montować tylko kotły spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu

Wymagania ekoprojektu to minimalne normy emisji zanieczyszczeń do powietrza dla kotłów oraz miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (m.in. kominków), określone jednolicie dla całej UE.

2017

zakaz spalania w kotłach, piecach i kominkach:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna)

od 1.01

zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012

- zakaz eksploatacji kotłów na paliwa stałe (w tym biomasę) w nowo budowanych budynkach, dla których wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2023 r., jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora, na której znajduje się instalacja,
- zakaz używania kominków, które nie spełniają wymogów ekoprojektu lub nie są wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie

2023

Uchwała nr 204/23 z 21 listopada 2023 roku ws. aktualizacji Programu Ochrony Powietrza

- Ekodoradca w każdej gminie
- Analiza ubóstwa energetycznego w gminie
- Zwiększenie powierzchni zieleni w gminach miejskich
- Zwiększenie liczby kontroli przestrzegania Uchwały antysmogowej

od 21.11

od 14.06

Nowe zasady w Programie Czyste Powietrze

- wybór pomp ciepła, ekologicznych kotłów na biomasę oraz instalacji fotowoltaicznych tylko z Rządowej Listy zielonych materiałów (ZUM),
- obowiązkowy audyt energetyczny – 1200 PLN w 100% pokrywany ze środków publicznych
- wprowadzenie terminu składania wniosków w programie „Czyste powietrze” – koniec 2027 roku

2024

zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012,

w granicach administracyjnych naszej gminy nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,

Od powyższej zasady obowiązują dwa wyjątki:

- kotły na węgiel, spełniające wymogi ekoprojektu, eksploatowane w granicach powiatów znajdujących się w obszarze NUTS2 i uruchomione przed 1 czerwca 2022 r., mogą być eksploatowane do końca ich żywotności,
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności, jeśli zostały zainstalowane przed 11 listopada 2017 r.

od 1.01

na Mazowszu obowiązuje Uchwała antysmogowa, znowelizowana 14 maja 2022 r.

„Program Ochrony Powietrza” znowelizowany 21 listopada 2023 r.

„Program Czyste Powietrze”

Naruszenie przepisów uchwały antysmogowej stanowi wykroczenie. Prawo ochrony środowiska: Art. 334. Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.

Grzywna za popełnienie wykroczenia może wynieść **od 20 do 5000 PLN** (art. 24 Kodeksu wykroczeń)
Straż gminna może nakładać mandat.

Niezależnie od uchwały antysmogowej spalanie odpadów stanowi co najmniej wykroczenie z art. 191 UO i art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – dopuszczalny mandat **do 500 PLN.**

Art. 31 ust. 7 Ustawy o odpadach: 7. Dopuszcza się spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, chyba że są one objęte obowiązkiem selektywnego zbierania.

Straż Gminna (Miejska) do kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej może używać specjalistycznych dronów

W roku 2023 Straż Gminna przeprowadziła w gminach powiatu wyszkowskiego **207** kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej

Od 2024 roku Straż Gminna zobowiązana jest do zwiększenia kontroli o co najmniej o 30%

Czyste powietrze na Mazowszu

GMINY POWIATU WYSZKOWSKIEGO

do **136 200 PLN** bezzwrotnej dotacji!